Europaparlamentet
2024-2029

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor

2025/2156(DEC)

29.1.2026

YTTRANDE

från utskottet för sysselsättning och sociala frågor

till budgetkontrollutskottet

Ansvarsfrihet 2024: EU:s allmänna budget – byråer
(2025/2156(DEC))

Föredragande av yttrande: Romana Tomc

PA_NonLegDec

YTTRANDE

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor uppmanar budgetkontrollutskottet att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt förslag till resolution:

– med beaktande av Europeiska revisionsrättens årsrapport om EU:s byråer för budgetåret 2024,

– med beaktande av Eurofounds konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2024,

– med beaktande av Cedefops konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2024,

– med beaktande av ETF:s konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2024,

– med beaktande av EU-Oshas konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2024,

– med beaktande av ELA:s konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2024.

Allmänna kommentarer

1. Europaparlamentet uttrycker sin tillfredsställelse över att Europeiska revisionsrätten har förklarat att de transaktioner som ligger till grund för årsredovisningarna för Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (Eurofound), Europeiska arbetsmiljöbyrån (EU-Osha), Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop), Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen (ETF) och Europeiska arbetsmyndigheten (ELA) för budgetåret 2024 på det hela taget är lagliga och korrekta, och att byråernas finansiella ställning per den 31 december 2024 återges på ett rättvisande sätt.

2. Europaparlamentet uppskattar det högkvalitativa arbete som utförs av de byråer som arbetar med sysselsättning, sociala frågor och inkludering, och betonar de fem byråernas betydelse, oberoende och mervärde inom sitt expertområde. Parlamentet välkomnar det fortlöpande och växande samarbetet mellan de fem byråerna och deras närmare samarbete med andra EU-organ, vilket ökar samstämmigheten och komplementariteten samtidigt som överlappningar undviks. Parlamentet välkomnar vidare att detta samarbete har blivit mer strukturerat och lett till fler gemensamma initiativ. Parlamentet noterar kommissionens utvärdering 2024 av de fyra EU-byråerna Eurofound, Cedefop, ETF och EU-Osha, som visar på ett effektivare samarbete mellan byråerna och en högre grad av samstämmighet mellan dem. Parlamentet välkomnar den gemensamma handlingsplan som fastställer de åtgärder som de fyra byråerna kommer att vidta tillsammans för att följa upp rekommendationerna i utvärderingen.

3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att bättre utnyttja byråernas expertis och analytiska kapacitet när det gäller sysselsättning och sociala frågor, och betonar att om man förlitar sig på deras interna kunskaper skulle samordningen och den effektiva användningen av unionens budgetresurser förbättras. Parlamentet betonar byråernas outnyttjade potential att tillhandahålla specifik, relevant information och produkter av samma kvalitet som externa konsulter, om deras mandat tillåter det.

4. Europaparlamentet noterar revisionsrättens iakttagelser för byråerna när det gäller brister i förfarandena för offentlig upphandling, i förvaltnings- och kontrollsystemen och i budgetförvaltningen, och att brister i förfarandena för offentlig upphandling fortfarande är den största källan till oriktiga betalningar.

5. Europaparlamentet konstaterar att konsekvenserna av den exceptionellt höga inflationstakten under 2022 och 2023, tillsammans med stigande personal-, förbruknings- och servicekostnader, avsevärt har minskat den andel av finansieringen som fanns tillgänglig för central operativ verksamhet under 2024. Parlamentet noterar att denna situation, särskilt för byråer med utökade mandat, riskerar att undergräva deras förmåga att effektivt genomföra sina uppdrag. Parlamentet betonar vikten av att skydda byråernas driftskontinuitet genom att regelbundet se över huruvida deras driftsbudgetar är tillräckliga för att säkerställa att de står i proportion till byråernas uppgifter och ett tillräcklig antal anställda. Parlamentet erkänner att byråernas flexibilitet att anpassa sig till förändrade omständigheter har hjälpt dem att fullgöra sina mandat trots krympande driftsbudgetar. Parlamentet påminner om att utökade mandat samtidigt måste stödjas med adekvata finansiella resurser.

6. Europaparlamentet betonar vikten av att alla byråer fortsatt förbinder sig att integrera miljöansvar i sin verksamhet och i sitt beslutsfattande. Parlamentet välkomnar de ytterligare åtgärder för att införa ett formellt miljöledningssystem som vidtagits av de byråer som ännu inte har ett sådant system.

7. Europaparlamentet påminner om att övergripande principer, såsom jämställdhet, bör vara en integrerad del av byråernas budgetering, verksamhet, politik och program. Parlamentet välkomnar deras insatser i detta avseende. Parlamentet efterlyser omfattande jämställdhetsbudgetering för att övervaka och mäta anslagen till jämställdhetsbudgetering.

Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (Eurofound)

8. Europaparlamentet uppskattar Eurofounds fortsatta högkvalitativa arbete med att förbättra och sprida kunskap och tillhandahålla evidensbaserad expertis till stöd för utvecklingen av en mer välinformerad social-, sysselsättnings- och arbetsmarknadspolitik i Europa. Parlamentet värdesätter i hög grad dess expertis i frågor som är relevanta för den europeiska pelaren för sociala rättigheter, inbegripet direktiven om tydliga och förutsägbara arbetsvillkor, om balans mellan arbete och privatliv för föräldrar och anhörigvårdare, om tillräckliga minimilöner, om bättre arbetsvillkor för plattformsarbete och om insyn i lönesättningen, samt den europeiska barngarantin. Parlamentet välkomnar Eurofounds viktigaste forskning på politiskt relevanta områden, inbegripet dess arbete 2024 om undermåliga bostäder till oöverkomliga priser i Europa, tillräckliga minimilöner, fattigdom, inkomstskillnader och medelklassen, brist på arbetskraft samt den politiska dimensionen av den sociala sammanhållningen i Europa. Parlamentet välkomnar Eurofounds deltagande i kampanjen inför valet till Europaparlamentet för att öka medvetenheten om vikten att rösta.

9. Europaparlamentet välkomnar revisionsrättens positiva yttrande om Eurofounds årsredovisning, och uppmanar Eurofound att följa revisionsrättens rekommendationer.

10. Europaparlamentet framhåller andelen överföringar av icke-differentierade anslag på 15,1 %, vilket är ett fortsatt problem trots en minskning jämfört med föregående år, och noterar Eurofounds förtydligande om att skilja mellan planerade och oplanerade överföringar, där de förstnämnda är kopplade till fleråriga projekt och inte skapar osäkerhet i budgeten. Parlamentet uppmuntrar Eurofound att fortsätta sina ansträngningar för att ytterligare minska de oplanerade överföringarna under de kommande åren.

Europeiska arbetsmiljöbyrån (EU-Osha)

11. Europaparlamentet välkomnar byråns arbete med att ta fram, samla in och tillhandahålla tillförlitliga och relevanta uppgifter, analyser och verktyg för att öka kunskaperna och medvetenheten och utbyta information om hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, vilket även bidrar till utvecklingen av EU-lagstiftningen på detta område. Parlamentet värdesätter information och god praxis för att främja hälsosamma och säkra arbetsplatser i Europa, i synnerhet byråns arbete inom hälso- och sjukvårdssektorn och den sociala omsorgen och när det gäller psykosociala risker på arbetsplatsen. Parlamentet påminner om vikten av hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, som inte bör äventyras av stigande inflation och levnadskostnader. Parlamentet uppmanar alla EU-byråer att uppfylla de högsta normerna för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen. Parlamentet välkomnar det som byrån åstadkommit under 2024, bland annat offentliggörandet av arbetsmiljööversikter rörande hjärt- och kärlsjukdomar och psykosociala risker, framstegen inom forskningen om hälso- och sjukvårdssektorn och den sociala omsorgen samt slutförandet av fältarbetet för den europeiska företagsundersökningen om nya och framväxande risker och de nya OiRA-verktygen.

12. Europaparlamentet välkomnar det resultat som byrån gjorde under 2024 genom att uppnå ett budgetgenomförande på 99 % och ett genomförande av arbetsprogrammet på 93 %. Parlamentet noterar den nya strategi som EU-Osha antog i slutet av 2024 och som säkerställer att dess tjänster kan reagera på nya behov och utmaningar på området. Parlamentet understryker byråns viktiga roll när det gäller att tillhandahålla data till andra forskningstjänster, såsom EPRS.

13. Europaparlamentet välkomnar revisionsrättens positiva yttrande om byråns årsredovisning, och uppmanar byrån att ta hänsyn till revisionsrättens iakttagelser, särskilt när det gäller förvaltningen och kontrollsystemen.

14. Europaparlamentet noterar med oro den höga andelen överföringar på 22,6 %, som har förbättrats jämfört med föregående år, men fortfarande ligger långt över riktmärket på 15 %. Parlamentet påminner om att återkommande höga grader av överföringar undergräver principen om budgetens ettårighet. Parlamentet noterar byråns förtydligandet att man gör åtskillnad mellan planerade och oplanerade överföringar, där de förstnämnda är kopplade till fleråriga projekt och inte skapar budgetosäkerhet. Parlamentet välkomnar de åtgärder som EU-Osha har vidtagit för att förbättra sin budgetplaneringsprocess, och uppmuntrar byrån att fortsätta sina insatser för att ytterligare minska oplanerade överföringar under de kommande åren.

15. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse de framsteg som EU-Osha har gjort när

det gäller att minska sena betalningar jämfört med 2023 genom genomförandet av en handlingsplan.

Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop)

16. Europaparlamentet uppskattar Cedefops forskning, analyser och tekniska expertis på området yrkesutbildning, kvalifikationer och kompetenshöjande åtgärder. Parlamentet välkomnar det som Cedefop åstadkommit under 2024, bland annat utvidgningen av dess kompetensinventeringsportfölj, stöd för inkludering och analys av den viktigaste utvecklingen av yrkesutbildningspolitiken i medlemsstaterna. Parlamentet framhåller särskilt den första EU-omfattande AI-kompetensundersökningen och lanseringen av indexet för arbetskrafts- och kompetensbrist (CLSSI) och korttidsprognosen för kompetenstrender (STAS).

17. Europaparlamentet välkomnar revisionsrättens positiva yttrande om centrumets årsredovisning, och uppmanar centrumet att ta hänsyn till revisionsrättens iakttagelser, särskilt när det gäller ökningen av andelen sena betalningar jämfört med 2023.

18. Europaparlamentet lovordar Cedefop för dess exemplariska genomförandegrad för åtagandebemyndiganden (100 %) och betalningsbemyndiganden (98,89 %) som visar på en optimal användning av de resurser som anförtrotts Cedefop.

19. Europaparlamentet uppmanar Cedefop att omgående ändra sina interna regler för att säkerställa att grekiska utstationerade nationella experter som måste omplaceras till Thessaloniki har rätt till dagtraktamente, i linje med principen om likabehandling.

Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen (ETF)

20. Europaparlamentet uppskattar stiftelsens bidrag till att stärka humankapitalet i EU:s grannländer, samtidigt som stiftelsen ofta verkar i ett utmanande geopolitiskt sammanhang. Parlamentet uppmärksammar dess nyckelroll när det gäller att öka anställbarheten genom reformer inom utbildning, yrkesutbildning, färdigheter, livslångt lärande och arbetsmarknadssystem. Parlamentet uppskattar stiftelsens fokusering på den gröna och den digitala omställningen och på kompetensprognoser, kompetensutveckling och kompetensvalidering som övergripande frågor. Parlamentet noterar att stiftelsen firade sitt 30-årsjubileum 2024, efter tre årtionden präglade av expertis och partnerskap för att främja inkluderande och effektiv utbildning och kompetensutveckling.

21. Europaparlamentet välkomnar revisionsrättens positiva yttrande om stiftelsens årsredovisning, och uppmanar ETF att ta hänsyn till revisionsrättens iakttagelser, särskilt när det gäller ökningen av andelen sena betalningar jämfört med 2023.

22. Europaparlamentet noterar stiftelsens korrigerande åtgärder för att åtgärda oriktigheter som konstaterats i öppna upphandlingsförfaranden i samband med tidigare års revisioner.

23. Europaparlamentet understryker stiftelsens framsteg när det gäller att förbättra könsfördelningen, där kvinnor nu utgör 57 % av cheferna, och erkänner insatserna för att förbättra den geografiska balansen.

Europeiska arbetsmyndigheten (ELA)

24. Europaparlamentet uppskattar myndighetens arbete med att bistå medlemsstaterna och kommissionen när det gäller att säkerställa en rättvis och effektiv tillämpning av unionens regler om arbetskraftens rörlighet och samordning av de sociala trygghetssystemen, bland annat genom att stödja 117 gemensamma samordnade inspektioner under 2024, och när det gäller att underlätta en effektiv rörlighet för arbetstagare i Europa genom det europeiska nätverket för arbetsförmedlingar (Eures) och med hjälp av utbildnings- och informationskampanjer, i synnerhet #FairHORECAinEU and #Road2FairTransport, öka medvetenheten om arbetstagares och arbetsgivares rättigheter och skyldigheter inom rörliga sektorer, för att på detta sätt underlätta för medborgare och företag att dra fördel av den inre marknaden. Parlamentet välkomnar att myndigheten inledde sitt första år med full operativ kapacitet 2024, vilket gjorde att den fullt kunde genomföra sitt mandat inom alla verksamhetsområden.

25. Europaparlamentet lovordar byrån för att ha uppnått 95 % av sin årliga arbetsplan, samtidigt som den avsevärt ökat sin verksamhet från föregående år, inbegripet en ökning med 54 % av samordnade och gemensamma inspektioner. Parlamentet efterlyser ytterligare stöd till Europeiska arbetsmyndigheten, inbegripet finansiella resurser, för att säkerställa dess mervärde för de nationella tillsynsmyndigheterna och göra det möjligt för myndigheten att på eget initiativ inleda och genomföra utredningar av gränsöverskridande ärenden.

26. Europaparlamentet uttrycker sin tillfredsställelse över revisionsrättens överlag positiva uttalande om myndighetens räkenskaper. Parlamentet noterar emellertid att revisionsrätten avgav ett yttrande med reservation om lagligheten och korrektheten i betalningarna, vilket den även gjorde under 2023.

27. Europaparlamentet noterar i detta sammanhang revisionsrättens reservation avseende betalningar på 2,6 miljoner EUR som gjordes 2024, vilket motsvarar 5,7 % av de totala betalningsbemyndigandena och överskrider väsentlighetströskeln. Parlamentet påpekar att dessa betalningar var kopplade till ett kontrakt som tilldelats genom ett öppet förfarande som tidigare bedömts vara oriktigt i 2022 års rapport (2,2 miljoner EUR) samt till brister som konstaterats i förhandskontrollerna i samband med kontraktets genomförande (0,4 miljoner EUR).

28. Europaparlamentet erkänner de framsteg som gjorts när det gäller att minska andelen tillfälligt anställda (utstationerade nationella experter och tillfälliga arbetstagare) sedan 2022, då de utgjorde 58 % av arbetskraften. Parlamentet beklagar dock att deras andel låg kvar på en hög nivå, dvs. 47 % både 2023 och 2024. Parlamentet uppmanar myndigheten och kommissionen att fortsätta att öka andelen fast anställda genom att skapa en möjlighet att omvandla tjänster för utstationerade nationella experter till tillfälliga tjänster.

29. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att myndigheten under 2024 minskade andelen överföringar till 15 %, vilket återspeglar ett förbättrat budgetgenomförande och förbättrad finansiell planering. Parlamentet noterar vissa brister i budgetförvaltningen, såsom en dröjsmålsränta på 11,8 % av betalningsansökningarna och felaktig bokföring av en budgetändring på 266 861 EUR.

Slutsats

30. Europaparlamentet uppmanar byråerna och kommissionen att snarast genomföra alla kvarstående rekommendationer från revisionsrätten.

31. På grundval av de uppgifter som finns tillgängliga rekommenderar Europaparlamentet att de verkställande direktörerna för Eurofound, EU-Osha, Cedefop, ETF och ELA beviljas ansvarsfrihet för genomförandet av respektive byrås budget för budgetåret 2024.

BILAGA: FÖRKLARING OM SYNPUNKTER

Föredraganden förklarar, i enlighet med artikel 8 i bilaga I till arbetsordningen, att hon i sitt yttrande har inkluderat synpunkter i frågor rörande ärendet som hon har mottagit från följande företrädare för intressegrupper som omfattas av tillämpningsområdet för det interinstitutionella avtalet om ett obligatoriskt öppenhetsregister[1] eller företrädare för offentliga myndigheter i tredjeländer, inbegripet deras diplomatiska beskickningar och ambassader, i samband med att förslaget till yttrande utarbetades:

1. Företrädare för intressegrupper som omfattas av tillämpningsområdet för det interinstitutionella avtalet om ett obligatoriskt öppenhetsregister
European Agency for Safety and Health at Work
European Training Foundation
European Labour Authority
European Centre for the Development of Vocational Training
European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions

Ovanstående förteckning upprättas uteslutande på föredragandens ansvar.

I den mån fysiska personer identifierats med namn, befattning eller båda i förteckningen förklarar föredraganden att de berörda fysiska personerna tillsänts Europaparlamentets meddelande om skydd av personuppgifter nr 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), i vilket villkoren för behandlingen av deras personuppgifter och rättigheterna i samband med denna behandling fastställs.

[1] Interinstitutionellt avtal av den 20 maj 2021 mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om ett obligatoriskt öppenhetsregister (EUT L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	28.1.2026
Slutomröstning: resultat	+: 35 –: 6 0: 5

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

35	+
NI	Branislav Ondruš
PPE	Pascal Arimont, Andrzej Buła, David Casa, Henrik Dahl, Gheorghe Falcă, Sérgio Humberto, Martine Kemp, Miriam Lexmann, Jagna Marczułajtis-Walczak, Eleonora Meleti, Giusi Princi, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Romana Tomc
Renew	Hristo Petrov, Jana Toom, Brigitte van den Berg
S&D	Francisco Assis, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Vivien Costanzo, Johan Danielsson, Marit Maij, Aodhán Ó Ríordáin, Evelyn Regner, Rosa Serrano Sierra, Raffaele Topo
The Left	Li Andersson, Konstantinos Arvanitis, Per Clausen, Kathleen Funchion, João Oliveira
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Maria Ohisalo

6	-
ESN	Christine Anderson, Petar Volgin
PfE	Jaroslav Knot, Margarita de la Pisa Carrión, Pál Szekeres, Séverine Werbrouck

5	0
ECR	Elena Donazzan, Chiara Gemma, Marlena Maląg, Francesco Torselli, Mariateresa Vivaldini

Teckenförklaring:
+ : Ja-röster
- : Nej-röster
0 : Nedlagda röster